

ถือเป็นหนึ่งในกลไกการคุ้มครองผู้ลงทุน

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2569)

โดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“ข้อมูล” ถือเป็นหัวใจสำคัญของการตัดสินใจลงทุนในตลาดทุน เพราะผู้ลงทุนจำเป็นต้องใช้รายงานทางการเงิน ข่าวสาร และเอกสารที่บริษัทจดทะเบียน (บจ.) เปิดเผยแก่สาธารณะเป็นฐานในการติดตามการดำเนินงาน การประเมินมูลค่า และความเสี่ยงของหลักทรัพย์ ดังนั้น ความถูกต้อง ครบถ้วน และความชัดเจนของข้อมูลจึงมีผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของตลาดทุน

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ) ได้ให้อำนาจแก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ในการกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลของ บจ. ไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะตามมาตรา 58 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความโปร่งใสของ บจ.

และในช่วงที่ผ่านมาผู้ลงทุนอาจจะได้เห็นข่าวของ ก.ล.ต. เกี่ยวกับการสั่งการให้ บจ. บางแห่งดำเนินการชี้แจงเพิ่มเติม หรือเปิดเผยข้อมูลสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ให้ผู้ลงทุนได้รับทราบ ดังนั้น การเข้าใจบทบาทของกฎหมายข้อนี้ จึงช่วยให้มองเห็นภาพรวมของการกำกับดูแล บจ. ในด้านการเปิดเผยข้อมูลซึ่งส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของบริษัทด้วย

สำหรับมาตรา 58 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ ได้ให้อำนาจ ก.ล.ต. ในกรณีเห็นว่าเอกสารหรือรายงานที่บริษัทนำเสนอ หรือเปิดเผยนั้นมีความไม่ครบถ้วน คลุมเครือ หรืออาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือในสถานการณ์ที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน อาทิ เหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น การตัดสินใจลงทุน หรือแม้แต่ว่าราคาหลักทรัพย์ในตลาด ก.ล.ต. ก็สามารถพิจารณาสั่งการให้บริษัทดำเนินการเพิ่มเติมได้

โดยคำสั่งดังกล่าวครอบคลุมวิธีการชี้แจงหลายรูปแบบ เช่น การให้บริษัทจัดส่งข้อมูลหรือเอกสารเพิ่มเติมเพื่อให้มีรายละเอียดหรือสาระสำคัญมากขึ้น การให้กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจของบริษัทชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม การให้ บจ. จัดให้มีการตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษ (special audit) โดยผู้สอบบัญชี และรายงานผลดังกล่าวต่อ ก.ล.ต. พร้อมเปิดเผยต่อสาธารณะ เป็นต้น

ข้อสั่งการหรือมาตรการที่กล่าวมาข้างต้น เป็นหนึ่งในบทบาทของ ก.ล.ต. ในการกำกับดูแล บจ. นอกจากจะช่วยให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน เพียงพอ และมีความชัดเจน สำหรับใช้ในการปกป้องสิทธิประโยชน์และการตัดสินใจลงทุนของตนแล้ว ยังจะช่วยให้เกิดความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลและความน่าเชื่อถือของ บจ. รวมทั้งตลาดทุนโดยรวมด้วย

เล่ามาถึงตรงนี้ผู้ลงทุนอาจมีคำถามว่า ถ้าหากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งแล้วจะมีบทลงโทษอย่างไร ซึ่งเพื่อให้มาตรา 58 มีผลในทางปฏิบัติ กฎหมายจึงได้กำหนดบทลงโทษไว้ในมาตรา 274 สำหรับกรณีที่บริษัทหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ ก.ล.ต. โดยในกรณีที่บริษัทไม่ส่งข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่จัดให้มีการสอบบัญชีตามคำสั่ง บริษัทจะมีโทษปรับไม่เกิน 100,000 บาท และอาจถูกปรับเพิ่มอีกวันละไม่เกิน 3,000 บาท จนกว่าจะปฏิบัติตามที่ถูกต้อง และในกรณี

ผู้บริหารไม่ชี้แจงข้อมูลตามคำสั่ง กรรมการหรือผู้บริหารที่เกี่ยวข้องอาจต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากนี้ กฎหมายยังเปิดช่องให้สามารถเปรียบเทียบปรับได้ กล่าวคือ หากผู้กระทำผิดยินยอมชำระค่าปรับตามที่กำหนด คดีอาญาจะยุติโดยไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการศาล

และการดำเนินการตามข้อสั่งการของมาตรา 58 หากผู้ที่มีหน้าที่ส่งหรือเปิดเผยเอกสารข้อมูลได้กระทำการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ บุคคลที่ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับผู้ลงทุน มาตรา 58 จึงมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจลงทุน การที่ ก.ล.ต. ให้เปิดเผยหรือชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างทันท่วงที จะทำให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่จำเป็นเพียงพอประกอบการตัดสินใจลงทุน ขณะเดียวกัน ผู้ลงทุนควรติดตามข่าวสารหรือประกาศสำคัญของบริษัท โดยเฉพาะกรณีที่ทำให้บริษัทชี้แจงเพิ่มเติมหรือจัดสอบบัญชี เนื่องจากสะท้อนถึงสัญญาณความเสี่ยงบางประการ เช่น ความคลุมเครือของธุรกรรม ฐานะการเงินที่อาจมีข้อกังวล หรือเหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อมูลค่าหุ้นได้ ซึ่งสามารถติดตามได้จากช่องทางของบริษัท เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือเว็บไซต์ settrade รวมทั้งติดตามข้อมูลข่าวสารจาก ก.ล.ต. อย่างสม่ำเสมอผ่านเว็บไซต์ www.sec.or.th หรือช่องทางโซเชียลมีเดียของ ก.ล.ต. เช่น Facebook page [สำนักงาน ก.ล.ต.](#)

การเปิดเผยข้อมูลเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยยกระดับความโปร่งใสของตลาดทุนไทย โดยให้อำนาจ ก.ล.ต. ในการตรวจสอบ สั่งการ และเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้ลงทุน ควบคู่กับการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและเพียงพอจะช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถประเมินการลงทุนและความน่าเชื่อถือของบริษัทได้ดียิ่งขึ้น อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว
